

УДК 780.616.432.082.4-053.2(477)
DOI 10.32461/2226-3209.1.2025.327988

Цитування:

Зубай Ю. М. Український «дитячий» фортепіанний концерт: жанрова специфіка, тенденції розвитку. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв* : наук. журнал. 2025. № 1. С. 328–333.

Zubay Yu. (2025). Ukrainian "Children's" Piano Concerto: Genre Specificity, Development Trends. *National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts Herald: Science journal*, 1, 328–333 [in Ukrainian].

*Зубай Юрій Миколайович,
доктор філософії з культурології,
викладач загального фортепіано
Київської муніципальної академії музики
імені Р. Глієра
<https://orcid.org/0000-0003-1475-8368>
kmamglier@glieracademy.org*

УКРАЇНСЬКИЙ «ДИТЯЧИЙ» ФОРТЕПІАННИЙ КОНЦЕРТ: ЖАНРОВА СПЕЦИФІКА, ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ

Мета статті – визначити основні ознаки, розкрити особливості розвитку та функціонування на сучасному етапі жанру українського фортепіанного концерту як складової дитячого педагогічного репертуару. **Методи дослідження** ґрунтуються на використанні комплексного підходу, серед яких – історичний метод, що дає змогу дослідити розвиток жанру у хронологічній послідовності; компаративний метод – з метою виявлення і зіставлення індивідуальних особливостей музики обраних авторів; аналітичний метод – задля розкриття виконавських та жанрово-стилістичних аспектів зразків жанру «дитячого» фортепіанного концерту. **Наукова новизна** дослідження полягає в тому, що жанр українського «дитячого» фортепіанного концерту став об'єктом цілісного музикознавчого аналізу. Хоча в музикознавчій літературі існує чимало праць, присвячених фортепіанним творам для дітей (циклами, альбомам тощо), проте спеціалізованих статей, що детально розглядають саме «дитячий» фортепіанний концерт в українській музиці, наразі не виявлено. Це свідчить про перспективність подальших досліджень у цьому напрямі, зокрема аналізу існуючих творів, їхніх жанрово-стильових особливостей та педагогічної цінності. **Висновки.** На сучасному етапі жанр «дитячого» фортепіанного концерту має широке поширення як складова педагогічного учнівського репертуару. В українській музиці ХХ століття сформувались основні традиції даного жанру, закладені І. Берковичем та М. Сільванським, котрі творчого переосмислювались плеядою композиторів наступних поколінь. Окрім очевидних особливостей жанру, що відрізняють його від так званого «дорослого» або «зрілого» українського фортепіанного концерту (концертів, написаних для професійних виконавців), серед яких, в першу чергу, – технічна доступність матеріалу, менший текстовий об'єм, використання малознакових тональностей та коло образів цікаве юним виконавцям; специфічні відмінності на сучасному етапі виявляються також у значній орієнтації на класико-романтичні традиції в жанрі «дитячого» концерту (на відміну від «дорослого»), відносній легкості у пошуку «першовиконавця» (в силу простоти тексту, переважної прозорості текстового полотна), та значної відмінності у композиторах що творять у жанрах «дитячого» та «дорослого» фортепіанного концерту. Жанр «дитячого» фортепіанного концерту найкраще розуміє композитор, котрий є педагогом-піаністом, і саме вони, переважно є авторами сучасних фортепіанних концертів для дітей.

Ключові слова: український «дитячий» фортепіанний концерт, українська музична культура, фортепіанна музика, композиторська творчість, дитяче виконавство.

Zubay Yuriy, Doctor of Philosophy in Cultural Studies, Teacher of General Piano, R. Glier Kyiv Municipal Academy of Music

Ukrainian "Children's" Piano Concerto: Genre Specificity, Development Trends

The purpose of the article is to determine the main features and reveal the peculiarities of the development and functioning of the Ukrainian piano concerto genre as a component of the children's pedagogical repertoire. **The research methods** are based on the use of an integrated approach, including the historical method, which allows us to study the development of the genre in chronological sequence; the comparative method – in order to identify and compare the individual characteristics of the music of the selected authors; the analytical method – to reveal the performance and genre-stylistic aspects of the samples of the genre of “children's” piano concerto. **The scientific novelty** of the study lies in the fact that the genre of the Ukrainian “children's” piano concerto has become the object of a holistic musicological analysis. Although there are many works in the musicological literature devoted to piano works for children (cycles, albums), no specialised articles have been found that deal in detail with the children's piano concerto in Ukrainian music. This indicates the prospects for further research in this area, including an analysis of existing works, their genre and style

features, and pedagogical value. **Conclusions.** At the present stage, the genre of the “children’s” piano concerto is widespread as a component of the pedagogical student repertoire. In the Ukrainian music of the twentieth century, the main traditions of this genre were formed, laid down by I. Berkovych and M. Silvanskyi, which were creatively reinterpreted by a galaxy of composers of the following generations. In addition to the obvious features of the genre that distinguish it from the so-called “adult” or “mature” Ukrainian piano concerto (concertos written for professional performers), including, first of all, technical accessibility of the material, smaller textual volume, use of low-key tonalities and a range of images interesting for young performers. Specific differences at the present stage are also manifested in a significant orientation towards classical-romantic traditions in the genre of the “children’s” concerto (as opposed to the “adult” one), relative ease in finding a “first performer” (due to the simplicity of the text, the predominant transparency of the textual canvas), and a significant difference in composers who work in the genres of the “children’s” and “adult” piano concerto. The genre of the “children’s piano concerto” is best understood by a composer who is a piano teacher, and they are mainly the authors of contemporary piano concertos for children.

Keywords: Ukrainian “children’s” piano concerto, Ukrainian musical culture, piano music, composer’s creativity, children’s performance.

Актуальність теми дослідження. Тема українського «дитячого» фортепіанного концерту є дуже актуальною в контексті сучасної музичної освіти і розвитку української музичної культури загалом.

Музика в житті людини виступає потужним інструментом, який сприяє становленню особистості, розвитку творчих здібностей та формуванню естетичного смаку. «Дитячий» фортепіанний концерт відіграє важливу роль у вихованні молодого покоління музикантів. Сучасна музична освіта гостро потребує оновлення репертуару, який відповідатиме як педагогічним, так і художнім вимогам. Український «дитячий» фортепіанний концерт має всі можливості залучити сучасних дітей до національної музичної спадщини та адаптувати її до сучасної педагогічної практики. Врахування жанрової специфіки дозволяє створити репертуар, який буде не лише технічно доступним, але й емоційно багатим та цікавим для юних виконавців.

Популяризація цього жанру підкреслює унікальність нашої культури, традицій, зокрема в дитячій творчості. У сучасній Україні важливо не втратити свою національну ідентичність. А саме музика може стати важливим елементом, який єднає наші покоління, передаючи наш культурний код, нашу унікальність.

Основними проблемами в цій галузі можуть бути обмеження сучасного дитячого українського репертуару, а також відсутність детального дослідження жанрових тенденцій, які враховують особливості сучасного музикознавства. Дослідження жанру «дитячого» фортепіанного концерту сприяє мотивації українських композиторів створити нові твори, які відповідали б захопленням сучасних дітей, тобто вони мають зацікавити і одночасно навчити. Це лише відкриє перспективу для розвитку дитячої творчості, збагатить репертуар музичних шкіл та ліцеїв.

Музика, яка створюється для дітей і про дітей, а також викладена через призму національного контексту, сприяє вкоріненню національної свідомості та любові до української культури. Вивчення жанру українського «дитячого» фортепіанного концерту – це важливий етап вдосконалення сучасної музичної освіти та підтримки культурної спадщини, а також виховання нових поколінь талановитих виконавців, які нестимуть українську культуру через віки.

Аналіз досліджень і публікацій. Жанру українського фортепіанного концерту присвячена низка праць, серед яких праці: О. Копелюка [3], О. Немкович [4], О. Пономаренко [5], Н. Ревенко [7], Ся Мін [9] та ін. Цікавість українських музикознавців до жанру «дитячого» фортепіанного концерту й досі залишається своєрідною «terra incognita». Тому у цій проблематиці репрезентативними стануть праці у яких здебільшого констатується факт існування цього жанру в українській музиці. Хронологічно першою, серед них є праця В. Тимофєєва [10], (1972) у якій лише в згадується факт існування фортепіанних концертів для дітей І. Берковича та М. Сільванського. Музикознавець водночас наголошує, що хоча концерти є доступними за рівнем складності, але їх не варто сприймати як «легкі» у образному значенні. Вперше проблематика українського фортепіанного концерту ХХ століття стала предметом наукового вивчення у дисертації О. Пономаренко [5] (2003). Музикознавиця здійснила чітку періодизацію в розвитку даного жанру, з класифікацією основних ознак жанру, у конкретні періоди. Але власне жанр «шкільного», «юнацького» фортепіанного концерту (за О. Пономаренко) авторка дисертації побіжно виокремила як різновид жанру, що не зазнавав трансформацій у своєму розвитку протягом ХХ століття. У дисертації О. Хіль [11] (2015) зосереджено увагу саме на

«юнацьких» концертах. Авторка підкреслила, що приставка «дитячий» концерт не відповідала б естрадним масштабам проаналізованих нею концертів для фортепіано з оркестром (Д. Кабалевський, Г. Галинін, Ю. Знатков та ін.).

Мета дослідження – аналіз жанрової специфіки українського «дитячого» фортепіанного концерту, визначення основних тенденцій розвитку цього жанру в контексті української музичної культури ХХ–ХХІ століть.

Виклад основного матеріалу. Український «дитячий» фортепіанний концерт є невід’ємною частиною музичної культури країни, поєднуючи класичні традиції з національними особливостями. В Україні «дитячий» фортепіанний концерт розвивався в межах європейських музичних традицій, зберігаючи при цьому тісний зв’язок із народною музикою та класичними формами. Він слугує важливим інструментом для навчання юних музикантів та в певній мірі відображає культурні зміни, що відбуваються в країні.

Хронологічно історія жанру українського фортепіанного концерту для дітей розпочинається з Всеволода Задерацького. Ним написані два «дитячі» фортепіанні концерти (1946, 1949). Свого часу вони не отримали «схвалення», перш за все і силу ідеологічного минулого їхнього автора, і тому вони, як і інша музика митця на кілька десятиліть залишилися в «тіні забуття». Внесок Задерацького в цей жанр є стартом для аналізу подальшого розвитку «дитячого» фортепіанного концерту в Україні.

У 1956 році М. Сільванський написав Концерт для фортепіано з оркестром № 1 («Піонерський») розрахований на виконання учнями старших класів музичних шкіл. Концерт № 2 («Легкий»), орієнтований на учнів середніх класів дитячих музичних шкіл (далі ДМШ), вже пів століття є одним із найпопулярніших українських «дитячих» фортепіанних концертів у репертуарі юних піаністів. Стилiстично твори М. Сільванського характеризуються гармонійною простотою, чіткістю образної структури та використанням мелодійного матеріалу, що доступний дитячому сприйняттю.

Поряд із М. Сільванським плідно у цьому жанрі творив його колега І. Беркович – ним було створено три фортепіанні концерти для різних етапів навчання юного піаніста. Концерт № 1 (1963) складається з трьох частин: I частина (*allegro energico*) носить жвавий, святковий характер; II частина *andante g-moll* складається з трьох розділів, крайні носять спокійний лірико-споглядальний характер, середній епізод *allegretto* більш піднесений; III частина

allegro non troppo G-dur. Веселий та яскравий фінал написаний у формі рондо. У цій частині рефрен спочатку проходить у партії оркестру в акордовому вигляді. Потім, при його проведенні у в партії соліста виклад вже не настільки фактурно насичений, скоріш за все це зумовлено саме орієнтацією на технічні можливості майбутнього виконавця. Також, орієнтуючись на можливості юного виконавця, І. Беркович чергує віртуозні епізоди (здебільшого рефрен) з великими оркестровими соло та епізодами з прозорою фактурою. В них композитор може переходити в далекі тональності та використовувати нові теми.

Концерт № 2 для фортепіано з оркестром І. Берковича написаний у 1963 році і є другою спробою композитора роботи в жанрі «дитячого» фортепіанного концерту. Твір складається з трьох частин, у ньому дуже лаконічно і компактно подані основні аспекти даного жанру. Відносно свого першого фортепіанного концерту цей концерт більш доступний технічно і образно для маленьких виконавців, а також власне гармонія даного концерту є більш багатшою.

Найбільшу популярність як педагогічний репертуар набула саме друга та третя частина концерту. Друга частина *andante con moto a-moll* має лірично-споглядальний характер, форма проста 3-частинна з невеликою кодою. Основна тема є цитуванням української народної пісні «Ой ти дівчино зарученая». У цій частині партія соліста не являє собою значних технічних задач. Робота має зосереджуватись в якості туше. Воно повинно бути глибоким та наспівним навіть при нюансах «*p*» «*pp*». Третя частина (фінал) *allegro assai C-dur* за характером світла та радісна. Основна тема частини взята із української народної пісні «Ой лопнув обрuch».

Концерт № 3 І. Берковича написаний у 1967 році та має присвяту «молодим піаністам». Концерт написаний у формі сонатного *allegro*. Він вражає багатством гармонії та різноплановістю фактури, відносно інших фортепіанних творів І. Берковича. Рисами цього концерту є енергія, динаміка, оптимізм та чудове володіння композитором фортепіанною фактурою. Особливістю цього концерту порівняно з попередніми концертами І. Берковича є надзвичайно розгорнута каденція соліста. Віртуозні якості каденції відкриваються одразу, композитор починає її динамічним пасажем, що проходить по всьому діапазону фортепіано. Каденція поділяється на кілька розділів, котрі відділяються змінами темпу та змінами фактури. Для першого розділу

каденції (andante) характерне поступове насичення фактури, динаміки та темпу. Цей розділ інтонаційно побудований на уривках із тем ГП і ПП. У наступному розділі композитор демонструє багатство гармоній, котрі зосереджені в акордово-оркестровій фактурі соліста, даний розділ є кульмінаційним центром усієї каденції. Перехід до репризи зроблений композитором дуже цікаво: продовжуючи каденцію соліста композитор пише в його партії оркестровий вступ у тому ж вигляді, у якому він був на початку концерту, а після нього ідуть ті ж пасажі соліста, що і на початку концерту, в які вже «вплітається» оркестрова ГП.

Отже, І. Беркович своєю чергою створив три концерти, кожен із яких розрахований на різні етапи навчання юного піаніста: Концерт № 1 – для учнів середніх класів ДМШ; Концерт № 2 – учнів початкових класів; Концерт № 3 – учнів старшого шкільного віку.

У 1980-х роках ХХ століття вийшла низка збірок «Фортепіанні концерти для дітей», куди увійшли концерти композиторів різних країн колишнього радянського союзу, хоча переважно збірку складала твори російських композиторів. Показовим прикладом є факт, що найбільшу популярність зі всіх тих збірок отримали саме Концерт №2 І. Берковича та «Легкий» Концерт М. Сільванського.

Вже в часи незалежності України вищезгадані «дитячі» фортепіанні концерти І. Берковича та М. Сільванського перевидало єдине в країні періодичне нотно-методичне видання, орієнтоване на учнів та викладачів ДМШ видання «Музична школа» у випуску № 94. Це була не єдина публікація зразка жанру «дитячого» фортепіанного концерту у цьому виданні – у випуску № 142 була опублікована перша частина фортепіанного концерту для дітей № 1 українського композитора Юрія Зубая.

Отже, саме І. Беркович і М. Сільванський значною мірою заклали ті основи жанру, котрі творчо переосмислювались українськими композиторами наступних періодів, зокрема зразки цього жанру є у творчості таких композиторів як: Леонід Брустінов, Юрій Щуровський, Людмила Шукайло (2008), Наталія Боева, Олександр Іванько (8 концертів, два концертино, розпочав писати у жанрі з 1994 року [12, 278]), Ким Шутенко (1967), Олександр Рудянський (1989-перша редакція, 1995 – друга), Богдана Фроляк (2000), Олександр Гоноволін (Концерт та концертино 2019), Максим Канке (2023), Лариса Дьяконенко та інші. В ракурсі формотворення

жанру композитори не обмежуються типовою класичною тричастинною формою, серед них є одностайні концерти (переважна більшість концертів О. Іванька), двочастинні (концерт мі мінор Ю. Щуровського), чотиричастинні (Б. Фроляк). Гармонічна мова має широку палітру – від типово класико-романтичних (Л. Брустінов, Ю. Щуровський, О. Гоноволін) до концертів з яскравим авангардним впливом ХХ століття (Б. Фроляк).

Значною мірою в «дитячих» фортепіанних концертах представлений вплив національного фольклору. Включення фольклорних елементів у музику не тільки відображає сутність народних традицій, але й допомагає дітям розвивати почуття національної ідентичності та поваги до свого культурного коріння. Збагачення жанру «дитячого» фортепіанного концерту фольклорними мотивами дозволяє інтегрувати технічні та виразні вимоги, а також доторкнутися до емоційної глибини народної музики. Зокрема, використання народних мелодій, ритмів, ладів та орнаментів дозволяє композиторам створювати твори, які є одночасно освітніми та виховними, сприяють емоційному розвитку дітей та їх музичному сприйняттю. Сучасні композитори інтегрують фольклорні елементи у свою музику в унікальний спосіб, використовуючи народні мотиви не просто як цитати чи адаптації, а як інструменти для створення нових, переосмислених образів [1, 74]. Л. Брустінов у «дитячому» концерті використовує цитати пісень «Дощик», «Вийшли в поле косарі», «Кругом Мариноньки ходили дівоньки», «Ти до мене не ходи»; О. Рудянський у «Шкільному» концерті – «Ой чий то кінь стоїть»; М. Канке в Концертино – «Ой там на горі січ іде», «Йшли селом партизани», «Гам під Львівським замком», «Ой що ж то за шум».

Серед українських композиторів, котрі свого часу емігрували закордон, але своєю творчістю збагачують національну музичну культуру теж є митці котрі плідно працюють в цьому жанрі. Величезний внесок зробив сучасний україно-американський композитор, педагог та піаніст, котрий народився та отримав освіту в Україні – Олександр Песканов. Він на теперішній момент створив 22 фортепіанні концерти, 18 з яких сам автор рекомендує як дитячий педагогічний репертуар. Концерти О. Песканова мають переважно типову класичну форму і характеризуються програмністю, як відносно національної основи мелосу (№2 – «Український», № 10 – «Італійський», № 20 – «Латинський»), так і відносно стилісти стики

(№ 17 – «Бароковий», № 18 – «Класичний»). Три «дитячі» фортепіанні концерти та «Іспанське» концертно створено сучасною україно-німецькою композиторкою, піаністкою та педагогом – Оксаною Крут. Її творчість спрямована на дитяче фортепіанне виконавство, до своїх авторських творів вона подає детальні методичні та практичні рекомендації. У «дитячих» концертах О. Крут використовує різноманітні жанрові основи, що робить їх цікавими сучасним маленьким виконавцям. Зокрема, у Концерті № 1 (друга частина в жанрі босанови, третя – самба у формі рондо), Концерті № 2 (друга частина – блюз, третя – регтайм).

Майже всі «дитячі» фортепіанні концерти існують у формі відеозаписів, в силу того, що даний жанр музики з легкістю «віднаходить» свого виконавця, а сучасна інтернет-мережа дозволяє все це надовго зафіксувати для вільного доступу широких мас. У цьому аспекті варто все-таки виділити те коло зразків цього жанру, котре закріпилось як конкурсний дитячий репертуар. В Україні існувала незначна низка фортепіанних конкурсів, де діти мали можливість зіграти з оркестром (у довоєнний період) – це міжнародні конкурси: Горовиць-дебют (група «Д»), конкурс Є. Станковича, «Музичний листопад»; всеукраїнські – імені С. Прокоф'єва, музична олімпіада «Голос країни». Аналіз програм учасників конкурсу «Горовиць-дебют» 2008-2021 року продемонстрував, що найпопулярнішим українським «дитячим» фортепіанним концертом у репертуарі учасників був Концерт №2 І. Берковича [8]. Також саме цей концерт найчастіше брали до своїх програм учасники конкурсу Є. Станковича (групи «А») [6].

Висновки. Сучасний етап можна вважати «золотою» епохою розвитку жанру «дитячого» фортепіанного концерту в Україні. Про це свідчить збільшення кількості творів, активна діяльність композиторів та педагогів, розширення можливостей для виконання та популяризації цього репертуару.

Жанр «дитячого» фортепіанного концерту в Україні має кілька ключових традицій, які визначили його розвиток. Однією з найважливіших традицій є включення в музику народних мотивів. Іншим важливим аспектом є академічна структура, пристосована до дитячого виконання. Хоча композитори переважно зберігають класичну тричастинну форму концерту, вони адаптують музику до можливостей юних музикантів. Ці традиції відіграють вагомий роль у вихованні нового покоління музикантів, і також суттєво впливають на українську музичну культуру. А загалом сучасна епоха в розвитку української

музики надає композиторам значні можливості для розвитку жанру «дитячого» фортепіанного концерту.

Література

1. Дерев'янченко О. Неофольклористичні тенденції у творчості Михайла Вериківського та перспективи їх втілення в сучасній українській музиці. *Часопис Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського*. 2024. №1(62). С. 69–91. DOI: [https://doi.org/10.31318/2414-052X.1\(62\).2024.304968](https://doi.org/10.31318/2414-052X.1(62).2024.304968).
2. Зубай Ю. М. Творча діяльність Ісаака Берковича в контексті розвитку української фортепіанної музики (до 120-річчя від дня народження композитора). *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2022. №2. С. 181-187. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-3209.2.2022.262273>.
3. Копелюк О. О. Типологія жанру українського фортепіанного концерту першої половини ХХ століття в концертно-виконавській практиці – науково-методичне видання для вищих навчальних закладів культури та мистецтв III–IV рівня акредитації зі спеціальності 025 Музичне мистецтво / Харківський нац. унів. мистецтв. Харків : ХНУМ, 2018. 16 с.
4. Немкович О. Український інструментальний концерт (1941–1958 рр.). *Мистецтвознавство України*. Київ : Кий, 2001. Вип. 2. С. 123–134.
5. Пономаренко О. Ю. Основні тенденції розвитку українського фортепіанного концерту 80–90-х років ХХ століття : автореф. ... дис. канд. мистецтвознав.: 17.00.03. Київ, 2003. 21 с.
6. Програми учасників Міжнародного інструментального конкурсу Є. Станковича за 2013–2021 роки. Приватний архів організації «ВІВАТ АРТ».
7. Ревенко Н. В. Український фортепіанний концерт в репертуарі майбутнього вчителя музичного мистецтва. *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки*. 2019. №3. С. 191–195. DOI: [10.33310/2518-7813-2019-66-3-191-195](https://doi.org/10.33310/2518-7813-2019-66-3-191-195).
8. Сайт Міжнародного конкурсу піаністів ім. В. Горовиця. URL: <https://legacy.horowitzv.org/ukr-home/about.html> (дата звернення: 17.12.2024).
9. Ся Мін. Фортепіанний концерт на зламі культурних парадигм. Центр українсько-європейського наукового співробітництва: колективна монографія: *Musical Art and Linguistic Thesaurus of World Culture: Ukraine's Experience / Музичне мистецтво та мовний тезаурус світової культури: український досвід*. Cuiavian University in Wloclawek, Odessa National A. V. Nezhdanova Academy of Music. Izdevnieciba Baltija publishing, 2023. С. 222-236. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-293-7-13>.
10. Тимофєєв В. Д. Український радянський фортепіанний концерт. Київ : Музична Україна, 1972. 160 с.
11. Хіль О. М. Тема дитинства-юнацтва як фактор жанрової типології фортепіанного концерту у вітчизняній інструментальній музиці ХХ століття :

автореф. дис... канд. мистецтвознавства: 17.00.03. Одеса, 2015. 16 с.

12. Tsepukh I. O. Oleksandr Petrovych Ivanko – unknown pages of the life and work of the Ukrainian composer of Romantic Postmodernism. *Musical art and linguistic thesaurus of world culture: Ukraine's experience*: Scientific monograph / Riga, Latvia: "Baltija Publishing", 2023. 265-286. DOI:10.30525/978-9934-26-293-7-16.

References

1. Derevianchenko, O. (2024). Neo-Folkloristic Trends in the Work of Mykhailo Verikyvskyi and the Prospects of Their Implementation in Modern Ukrainian Music. *Journal of Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine*, 1 (62), 69–91. DOI: [https://doi.org/10.31318/2414-052X.1\(62\).2024.304968](https://doi.org/10.31318/2414-052X.1(62).2024.304968) [in Ukrainian].

2. Zubai, Yu. (2022). Creative Activity of Isaak Berkovych in the Context of the Development of Ukrainian Piano Music (To the 120th Anniversary of the Composer's Birth). *National Academy of Culture and Arts Management Herald*, 2, 181–187 [in Ukrainian].

3. Kopeliuk, O. (2018). Typology of the Ukrainian Piano Concerto Genre of the First Half of the 20th Century in Concert Performance Practice. Kharkiv [in Ukrainian].

4. Nemkovych, O. (2001). *Ukrainian Instrumental Concert (1941–1958)* / A. Chebykin (Red.). Art History of Ukraine. Kyiv [in Ukrainian].

5. Ponomarenko, O. Yu. (2003). Main trends in the development of the Ukrainian piano concerto in the 80s-90s of the 20th century (Author's dissertation ... candidate of arts: 17.00.03). Kyiv [in Ukrainian].

6. Programmes of Participants of the Ye. Stankovych International Instrumental Competition for 2013–2021. Private archive of the organisation "VIVAT ART" [in Ukrainian].

7. Revenko, N. V. (2019). Ukrainian Piano Concert in the Repertoire of the Future Teacher of Music Art. *Scientific Bulletin of V. O. Sukhomlynskyi Mykolaiv National University. Pedagogical Sciences*, 3, 191–195. DOI: [10.33310/2518-7813-2019-66-3-191-195](https://doi.org/10.33310/2518-7813-2019-66-3-191-195) [in Ukrainian].

8. XIth International Competition for Young Pianists in Memory of Volodymyr Horowitz. (2023). Retrieved from: <https://legacy.horowitzv.org/ukr-home/about.html> [in Ukrainian].

9. Xia Ming (2023). Piano Concert at the Turn of Cultural Paradigm. *Musical Art and Linguistic Thesaurus of World Culture: Ukrainian's Experience: collective monograph*. Riga, 222–236 [in Ukrainian]. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-293-7-13> [in Ukrainian].

10. Timofieiev, V. D. (1972). *Ukrainian Soviet Piano Concerto*. Kyiv [in Ukrainian].

11. Khil, O. M. (2015). The Theme of Childhood and Youth as a Factor in the Genre Typology of the Piano Concerto in Domestic Instrumental Music of the 20th Century. Candidate's Thesis. Odesa [in Ukrainian].

12. Tsepukh, I. O. (2023). Oleksandr Petrovych Ivanko – Unknown Pages of the Life and Work of the Ukrainian Composer of Romantic Postmodernism. *Musical Art and Linguistic Thesaurus of World Culture: Ukraine's Experience: Scientific monograph*. Riga, 265–286 [in English].

*Стаття надійшла до редакції 03.01.2025
Отримано після доопрацювання 05.02.2025
Прийнято до друку 14.02.2025*